

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department Politiikan ja talouden tutkimuksen laitos	
Tekijä – Författare – Author Ville Mikko Maijanen			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Aseiden määrä, laatu ja sijainti metropolialueella			
Oppiaine – Läroämne – Subject Taloustiede			
Työn laji – Arbetets art – Level Kandidaatintutkielma	Aika – Datum – Month and year 7.5.2012	Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages 19 + 30	
Tiivistelmä – Referat – Abstract			
<p>Tutkimustarpeen taustalla on metropolialueen olemattomaksi kuihtunut ampumarataverkosto. Aiemmin toimineita ampumaratoja on lopetettu, eikä uusia ole rakennettu tilalle. Tätä nykyä alueen ulkoampumaratatarvetta tyydyttävät käytännössä ainoastaan Sipoon Savijärven kaksi vierekkäin sijaitsevaa ampumarata-aluetta sekä Espoon Lahnuksen ampumarata-alue. Helsingin sekä Itä-, Keski- ja Länsi-Uusimaan poliisilaitosten alueilla on rekisteröity yhteensä 240 000 luvallista ampuma-asetta. Valtakunnallisen Ampumaharrastusfoorumin jäsenyhteisöihin kuuluu yli 60 000 henkilöä koko Uudenmaan alueella. Yleisellä tasolla ampumaharrastus voidaan jakaa reserviläis-, urheilu- ja metsästysammuntaan. Voimakkaasti lisääntynyt tarve suuremmalle ampumaratakapasiteetille johtuu 13.6.2011 voimaan astuneesta uudesta ampuma-aseista. Tietoa ampuma-aseita hallussaan pitävien henkilöiden määrästä ja aseiden lukumäärästä sekä laadusta kaupunki- ja kuntatasolla ei ole ollut aiemmin käytettävissä.</p> <p>Tutkimuksen lähtökohtana on ollut tuottaa uutta tietoa metropolialueen ampumaratatarpeiden arvioinnin perusteeksi. Tutkimuksessa selvitetään ampuma-aseita hallussaan pitävien henkilöiden määrä, ampuma-aseiden määrä, laatu ja sijainti kaupungeittain ja kunnittain metropolialueella sekä analysoidaan tätä aineistoa. Nämä tiedot ovat tärkeitä tarkasteltaessa muun muassa ampumaratojen sijaintia, tarvittavia kehitystoimia ja rahoitusta sekä rahoitusvastuiden jakautumista.</p> <p>Tutkimuksessa käytetty tietoaaineisto on poimittu Poliisihallituksen ampuma-asekisteristä. Ampuma-aseet jaoteltiin tutkimuksessa seuraaviin ryhmiin: pienoispistoolit ja -revolverit, pistoolit ja revolverit, pienoiskiväärit, kiväärit, haulikot, mustaruutiaseet ja yhdistelmäaseet. Aseiden jaottelu on tehty niiden vaatiman ampumaratatarpeen perusteella. Jokainen edellä mainittu asetyyppi asettaa omat vaatimuksensa ampumaradoille, joilla niitä käytetään.</p> <p>Tutkimustulokset osoittavat metropolialueella olevan yhteensä noin 62 600 aseiden hallussapitoon oikeutettua henkilöä. Näistä aseiden omistavien pääluvun haltijoita on noin 55 500 ja rinnakkaisluvunhaltijoita noin 7100. Ampuma-aseita alueella on yhteensä lähes 170 000. Ensimmäistä kertaa on mahdollista tarkastella aseiden hallussapitoluvan omaavien henkilöiden ja ampuma-aseiden lukumääriä sekä tyyppejä kaupunki- ja kuntatasolla. Tarkastellulla alueella asuu noin 24 prosenttia koko maan väestöstä, mutta aseiden määrä suhteessa koko maan aseiden määrään on kuitenkin vain noin 11 prosenttia. Aseiden suhteellinen osuus metropolialueella on huomattavasti muuta maata alhaisempi, keskimäärin 13 asetta sataa asukasta kohden. Koko Suomessa aseita on tällä hetkellä keskimäärin noin 29 kappaletta sataa henkilöä kohden. Pääkaupunkiseudun kolmessa suuressa kaupungissa aseiden määrä suhteessa väestömäärään on noin 4,4 %, kun taas kunnissa aseiden suhteellinen osuus kasvaa selvästi, vaihdellen Tuusulan 6,8 %-sta Vihdin 8 %-iin. Metropolialueella omistetaan huomattavasti enemmän lyhyitä aseita, keskimäärin noin 27 %, kun koko maan vastaava arvo on noin 16 %. Kunnissa pitkien aseiden osuus on suurempi kuin kaupungeissa. Keskimäärin metropolialueen aseenomistaja omistaa 3,1 asetta, useammasta kuin yhdestä aseluokasta. Helsingin osuus koko metropolialueen asekanasta on 41 % ja kolmen suurimman kaupungin yhteensä noin 73 %.</p> <p>Ampumaratojen määrä ja saavutettavuus eivät ole riittävät suhteessa ampuma-aseiden hallussapitoon oikeutettujen henkilöiden ja aseiden lukumäärään nähden tutkimuksessa tarkastellulla metropolialueella. Urheiluammunnan harrastajat tarvitsevat harjoittelupaikkoja, jotta eri ammuntaalajien kansallinen ja kansainvälinen kilpailumenestys voidaan turvata. Maanpuolustuskyvyn jatkuva ja uskottava ylläpito edellyttää riittävästi reserviläisille soveltuvia ammunthanharjoittelumahdollisuuksia. Metsästäjien on välttämätöntä pitää yllä hyvää ampumataitoa, jotta saaliseläinten pyytäminen voidaan suorittaa eettisesti kestäväällä tavalla, mahdollisimman vähän tarpeetonta tuskaa tuottaen. 13.6.2011 voimaan astuneen uuden ampuma-aseain edellytykset on kyettävä täyttämään myös metropolialueella.</p> <p>Metropolialueella on tarve kattavalle ampumarataverkostolle. Tällöin alueella vallitseva pysyvä ja merkittävän suuri harrastuspaine voidaan suunnata tapahtuvaksi laillisissa, valvotuissa ja ympäristö- sekä käyttöturvallisuuskohdat huomioivissa olosuhteissa julkisilla ampumaradoilla.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Ampuma-aseet Ampuma-aselaki Ampumaradat Aseluvat Käsiaseet			